

Christopher Freeman, Ashoka Mody, Raphael Kaplinsky
ve
Ronald Dore'dan
Çevrilen Makaleler Hakkında

Bilim ve teknolojideki son derece hızlı gelişmeler derin toplumsal etkiler yaratıyor -ya da en azından, yaratacak gibi gözüküyor. Hattâ kimileri de, bugün artık bir 'bilimsel ve teknolojik devrim' sürecinin yaşanmakta olduğunu ileri sürüyor. Burada bunun tartışmasına girecek değiliz. Ama şu kadarını kabul etmek gerekir ki, önce teknolojinin kendisini bütünüyle değiştirmekte, yenilemekte olan bu gelişmeler, sanayileşmiş toplumlarda olsun, geri kalmış ülkeler toplumlarında olsun kişi yaşamında, toplumsal yaşamda az ya da çok, bir şeyleri değiştirme yolundadır; ülkelerin karşılıklı konumlarını, dolayısıyla da uluslararası iş bölümünü değiştirme yolundadır.

Bugün, bilim ve teknolojideki bu hızlı değişimin geri kalmış ülkeler aleyhine işlediği, onların sorunlarını daha da ağırlaştırdığı yaygın bir kanıdır. Uluslararası iş bölümünün yeniden biçimlenişinde Üçüncü Dünya'ya nasıl bir yer düşecektir? Gelişmekte olan ülkeler -ya da bazılarının nitelediği gibi 'geri kalmış ülkeler'- bilim ve teknolojideki hızlı gelişmelere ayak uydurabilecekler midir? Bu sorulara günümüzde olumlu ya da olumsuz çeşitli yanıtlar verilmekte ve konu üzerinde geniş bir tartışma sürmektedir.

Sorun bizim ülkemiz için de geçerlidir. Türkiye teknolojiye yetişebilecek midir? Bu soruya bir yanıt bulabilme sürecinin ülkemiz mühendislerini çok yakından ilgilendirdiğini ve bu süreçte herkesten önce onların katılmalarının gerektiğini düşünüyoruz.

Yine aynı düşünceyledir ki, dünyadaki benzer tartışmalardan bazılarını Türkçeye çevirerek sunmaya çalışacağız. İlk ağızda yayımlayacaklarımız, 1987 Temmuz'unda Sussex Üniversitesi'ndeki bir seminerde sunulmuş olan bildirilerden bir bölümünü -ad olarak da söylersek, Christopher **Freeman**, Ashoka **Mody**, Raphael **Kaplinsky** ve Ronald **Dore**'a ait olanları- kapsayacaktır.

Bunları çevirip yayımlamamız elbette yazarlarıyla aynı görüşleri ya da yaklaşım yöntemlerini paylaştığımız anlamına gelmemektedir. Ama bunların bizim düşüncelerimizi zenginleştireceğine inanıyoruz.

Aykut Göker

Ağustos 1990
Ankara